

Anarchokapitalismus

Díl čtyřiatřicátý:

**Ekonomika národního
socialismu**

Přednáší Vlád'a Krupa

4. prosince

v klubu (de)Centrála

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

❖ Definice socialismu

❖ Zemědělství

❖ Průmysl

❖ Lidový blahobyt

„Skutečný socialismus“

Kapitalistický způsob výroby

Charakteristika socialismu

- 1) Kritika kapitalismu
- 2) Hledá alternativu

Program NSDAP (1920)

3) Žádáme zem a půdu (kolonie) pro obživu našeho lidu a usídlení přírůstku našeho obyvatelstva.

10) První povinností každého občana státu musí být (produktivní) duševní nebo tělesná práce. Činnost jednotlivce nesmí ohrožovat zájmy celku, ale naopak musí probíhat v rámci celku a ku prospěchu všech. Proto požadujeme:

11) Zrušení bezpracných příjmů, získaných bez vynaložení úsilí, tj. odstranění úrokové poroby.

12) S ohledem na nesmírné oběti na majetku a krvi, které požaduje každá válka na svém lidu, musí být osobní válečné obohacování označeno jako zločin proti národu. Proto požadujeme restituci válečných zisků, a to bez zůstatku.

Program NSDAP (1920)

- 13) Požadujeme zestátnění všech (dosud) vzniklých trustů (podniků)
- 14) Požadujeme rozdělení zisků velkopodniků.
- 15) Požadujeme vytvoření velkorysého systému péče o staré občany.
- 16) Požadujeme vytvoření zdravého středního stavu a jeho podporu, okamžité zespolečnění velkých obchodních domů a jejich pronajmutí za nízké ceny malým živnostníkům, co největší zohlednění všech malých živnostníků při dodávkách státu, zemím nebo obcím.

Program NSDAP (1920)

- 17) Požadujeme pozemkovou reformu, přizpůsobenou našim národním potřebám, vytvoření zákona o vyvlastnění půdy pro veřejně prospěšné účely bez náhrady. Požadujeme odstranění pozemkové daně a zabránění spekulacím s půdou.
- 19) Žádáme, aby bylo římské právo, sloužící materialistickému světovému názoru, nahrazeno německým obecným právem
- 21) Stát se musí postarat o povznesení zdraví lidu, a to ochranou matky a dítěte, zákazem práce mladistvých, zvyšováním tělesné zdatnosti na základě povinné tělesné a sportovní výchovy ze zákona, větší podporou všech spolků, které se zabývají fyzickou výchovou mládeže.

Program NSDAP (1920)

- ❖ 24) ... (Strana) bojuje proti židovsko-materialistickému duchu v nás a mimo nás a je přesvědčena, že trvalé ozdravení našeho lidu se může dít pouze zevnitř na zásadě:

Všeobecný zájem stojí před zájmem jednotlivce.

„Gemeinnutz geht vor Eigennutz“

Realizace – 1. Zemědělství

Základní otázky:

- 1) Existoval problém „nedostatku půdy“ a „přelidnění“?
- 2) Jak působí tržní mechanismy v zemědělství?
(Co na jejich působení NSDAP vadilo?)

Zemědělství

Proč zemědělství?

Junghans

Zemědělství

Zemědělství vyjmuto z působení tržních mechanismů od září 1933.

Reichsnährstand

Darré

Zemědělství

Reichsnährstand

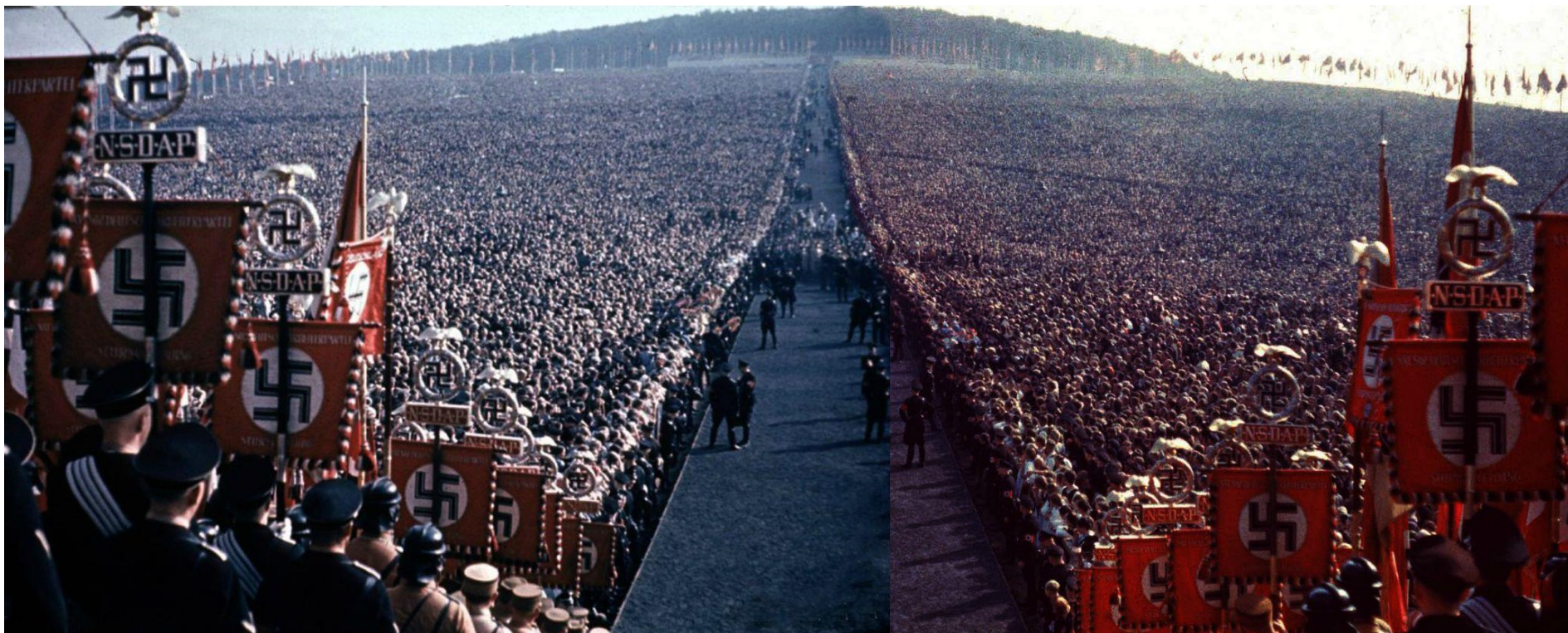
Dohlíží na všechny aspekty produkce
(kvóty, výrobní metody)

Dohlíží na společenský život na vesnicích
(kulturní a sportovní vyžití)

Zemědělství

Dožínkový festival - největší slavnost Říše

Zemědělství

Problémy RNS

Výkup sklizně 1933 za dvojnásobek světových cen

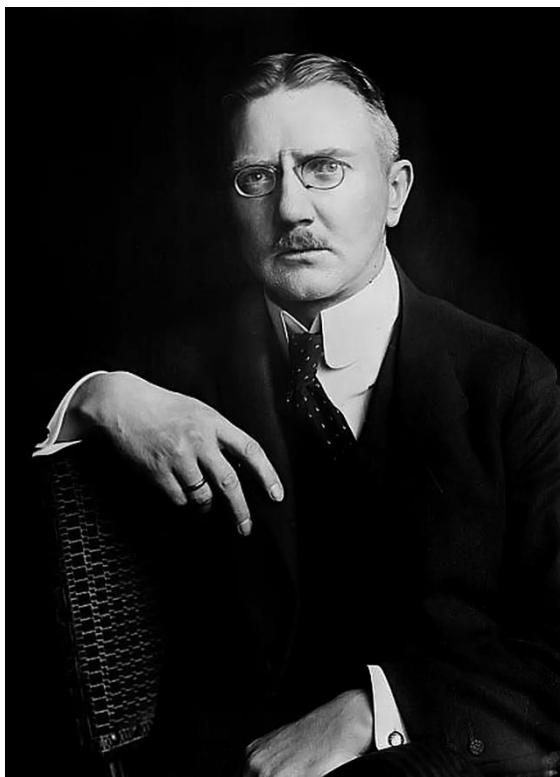
Nemožnost dovézt kvalitnější krmiva

Problémy zamezily (z počátku) aplikovat model RNS na zbytek průmyslu

2. Průmysl

Vůdci průmyslu

H. Schacht 1933 – 1936

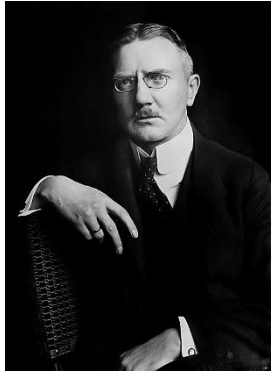
H. Göring 1936 -1942

A. Speer 1942 - 1945

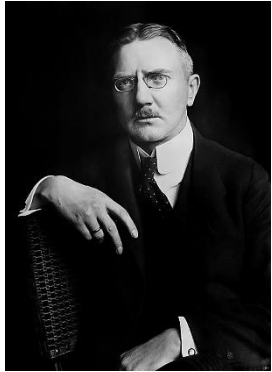

Problémy Schachta – Velká krize

Problémy Schachta – Velká krize

- Vyčerpávání rezerv zlata a zahraničních měn
- Nouzová opatření předchozí vlády

Problémy Schachta – Velká krize

- Vyčerpávání rezerv zlata a zahraničních měn
- Nouzová opatření předchozí vlády

Jaká by byla klasická reakce na krizi?

Průmysl

Schachtova řešení:

Získávání zahraniční měny zákazem dovozů a subvencováním exportu
(„Nový plán“)

Průmysl

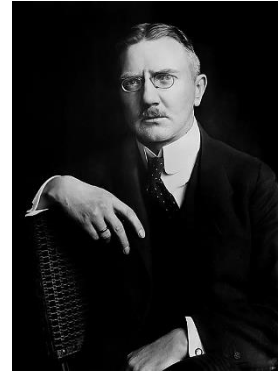

Schachtova řešení:

Získávání zahraniční měny zákazem dovozů a subvencováním exportu
(„Nový plán“)

Reprivatizace

(Velké banky, část Vereinigte Stahlwerke)

Průmysl

Schachtova řešení:

Získávání zahraniční měny zákazem dovozů a subvencováním exportu
(„Nový plán“)

Reprivatizace

(Velké banky, část Vereinigte Stahlwerke)

Mefo směnky

Průmysl

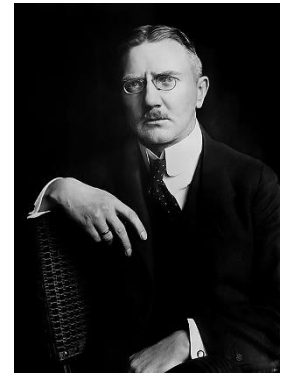
Schachtova řešení:

Získávání zahraniční měny zákazem dovozů a subvencováním exportu („Nový plán“)

Reprivatizace
(Velké banky, část Vereinigte Stahlwerke)

Mefo směnky

Kontrola cen (Říšský komisariát pro kontrolu cen)

Průmysl

Nový plán:

Zorganizování průmyslu do několikastupňových skupin

- Říšská skupina (těžký průmysl, lehký průmysl, finance)
- Obchodní skupina (těžba, výroba oceli, strojírenství...)
- Odvětvová skupina (těžba rudy, lignitu, antracitu)

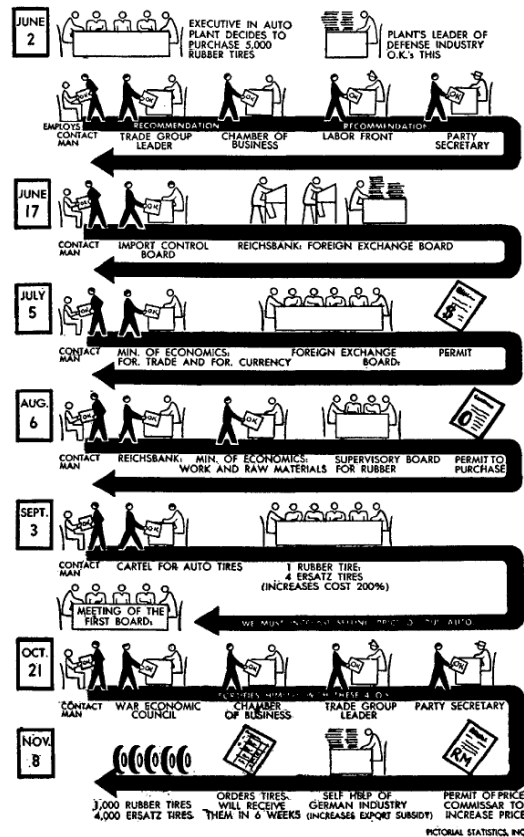
Všechny firmy povinně zapojené

Průmysl - praxe

WHAT A GERMAN AUTO MANUFACTURER HAS TO DO TO GET 5,000 TIRES FOR HIS CARS

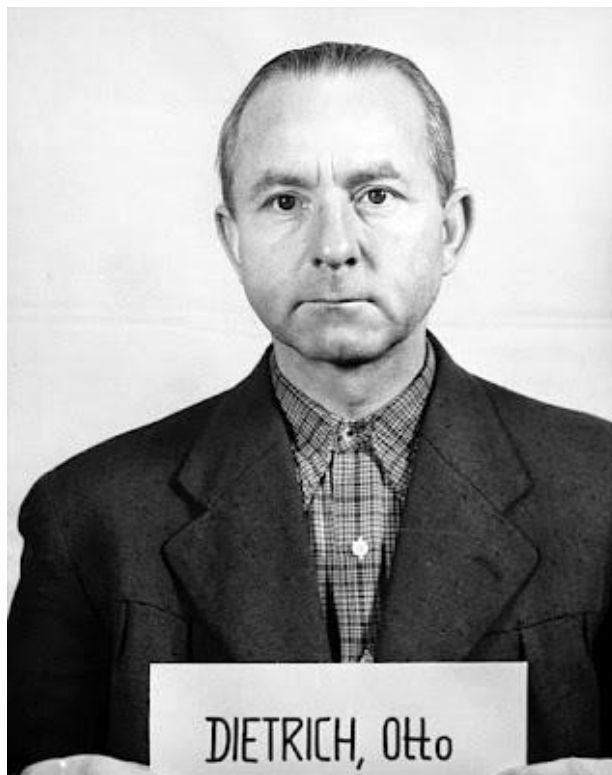

Průmysl a říšské skupiny

Extrémní případ – Franz Eher Verlag

Max Amman

Otto Dietrich

Průmysl a finance

Zisky, úroky atd.

- vše zastropované na 6% max.

Průmysl a finance

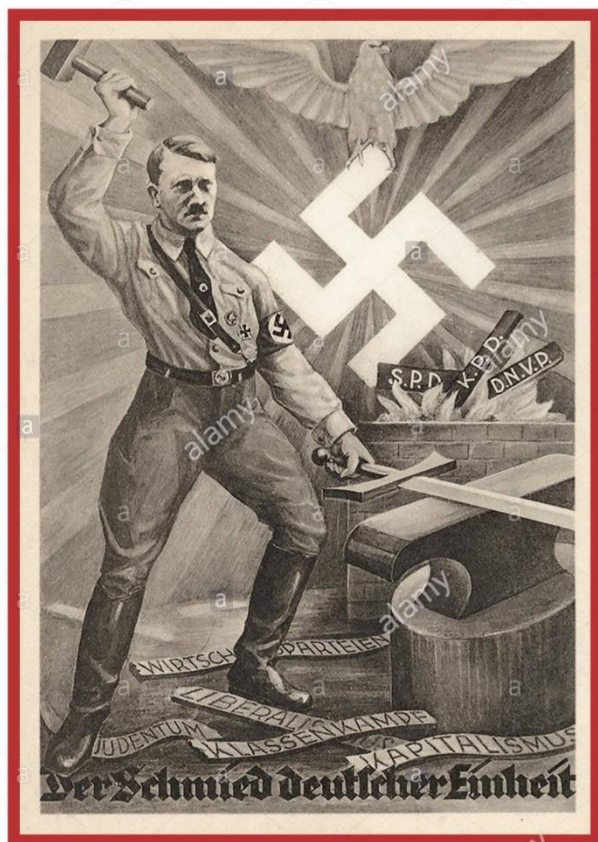
Zisky, úroky atd.

- vše zastropované na 6% max.

- povinné reinvestice a investice do státních dluhopisů

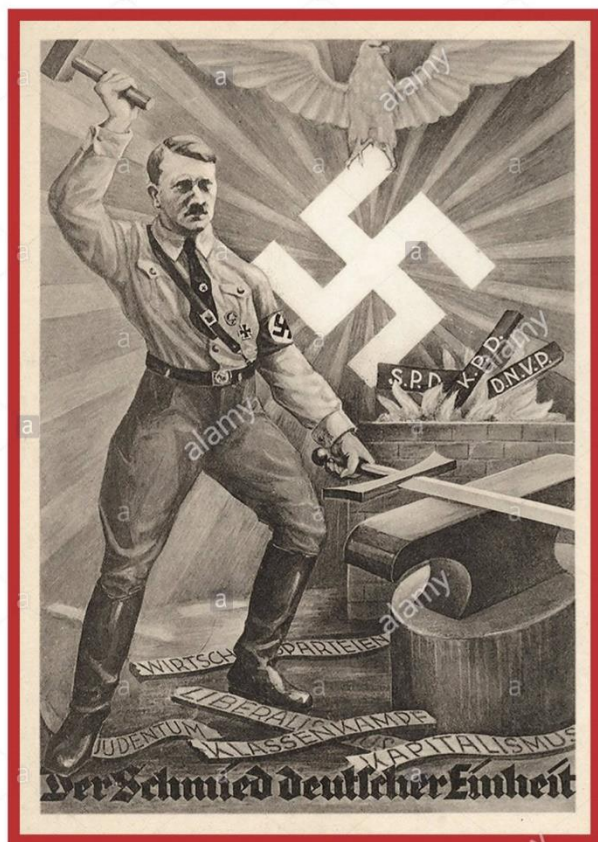

Průmysl a finance

Korporátní zákon (1937), zákon o
pracovně-právních vztazích (1934)

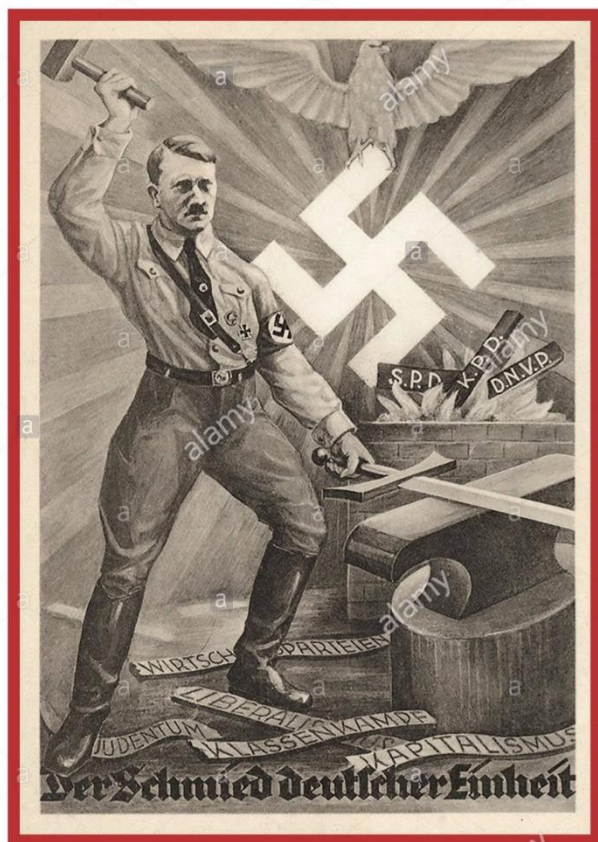
Průmysl a finance

Korporátní zákon (1937), zákon o
pracovně-právních vztazích (1934)

akcionáři (investoři) ztrácejí většinu vlivu
na vedení podniku

Průmysl a finance

Korporátní zákon (1937), zákon o
pracovně-právních vztazích (1934)

akcionáři (investoři) ztrácejí většinu vlivu
na vedení podniku

- mzdy v podnicích určovány pověřenci
Pracovní fronty (Deutsche Arbeitsfront)

Průmysl a finance

Banky, finanční instituce

- nucené investování podle pokynů státních institucí, žádná možnost vlastních rozhodnutí

Průmysl – Čtyřletý plán

Memoranda 1936 (Goedlerovo memorandum, Hitlerovo memorandum)

Jakou cestou se Německo vydá?

Průmysl – Čtyřletý plán

Problémy: trvalá devizová krize, nedostatky na trhu s potravinami, prudce narůstající rozpočtové deficity, devalvace zahraničních měn ohrožuje schopnost exportovat, nedostatek dovážené železné rudy...

Průmysl – Čtyřletý plán

Problémy: trvalá devizová krize, nedostatky na trhu s potravinami, prudce narůstající rozpočtové deficity, devalvace zahraničních měn ohrožuje schopnost exportovat, nedostatek dovážené železné rudy...

Rozhodnutí: dosáhnout autarkie, připravit se na válku, inspirace Stalinskou pětiletkou

Průmysl – Čtyřletý plán

Úřad pro čtyřletý plán

- totální zmrazení cen, zavedení přidělových systémů (1936-1937)

Průmysl – Čtyřletý plán

Úřad pro čtyřletý plán

- totální zmrazení cen, zavedení přidělových systémů (1936-1937)
- kontrola veškerých investic v Německu

Průmysl – Čtyřletý plán

Úřad pro čtyřletý plán

- totální zmrazení cen, zavedení přidělových systémů (1936-1937)
- kontrola veškerých investic v Německu
- zabavení všech drahých kovů a zahraničních aktiv německých občanů

Průmysl – Čtyřletý plán

Úřad pro čtyřletý plán

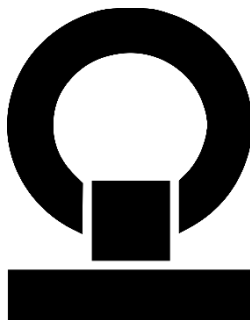
- totální zmrazení cen, zavedení přidělových systémů (1936-1937)
- kontrola veškerých investic v Německu
- zabavení všech drahých kovů a zahraničních aktiv německých občanů
- dosáhnout nezávislosti na zahraničních dovozech
(Produkce syntetického benzínu, Brabag, syntetické gumy)

Průmysl – Čtyřletý plán

Reichswerke Hermann Göring

- největší (státní) průmyslový podnik na světě
- původně zpracování domácí železné rudy

Wappen Hermann Görings.

Průmysl – Čtyřletý plán

Reichswerke Hermann Göring

- největší (státní) průmyslový podnik na světě
- původně zpracování domácí železné rudy

Opozice ocelářů z Porůří proti jeho vzniku

- zlomena násilným vyhrožováním
- konec Hjalmara Schachta

Průmysl – Čtyřletý plán

Reichswerke Hermann Göring

- největší (státní) průmyslový podnik na světě
- původně zpracování domácí železné rudy

Opozice ocelářů z Porúří proti jeho vzniku

- zlomena násilným vyhrožováním
- konec Hjalmara Schachta

Krach čtyřletého plánu

- mnoho rozporných priorit

Lidový blahobyt

Lidové produkty

- logika úspor z rozsahu

(slibovaná vyšší produktivita socialismu)

Lidové rádio

Lidový automobil

Lidový blahobyt

Deutsche Arbeitsfront

Sloučení všech dřívějších odborových svazů

DAF

Robert Ley

Lidový blahobyt

Deutsche Arbeitsfront

Sloučení všech dřívějších odborových svazů

Spolupodílí se na řízení podniků (může odvolat vedoucího podniku z funkce)

Zákon o pracovních vztazích 1934 (Arbeitsordnungsgesetz)

DAF

Robert Ley

Lidový blahobyť

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

Lidový blahobyť

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

1935 Kampf dem Betriebslärm

Lidový blahobyt

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

1935 Kampf dem Betriebslärm

1936 Gutes Licht, gute Arbeit

Lidový blahobyť

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

1935 Kampf dem Betriebslärm

1936 Gutes Licht, gute Arbeit

1937 Saubere Menschen im sauberen Betrieb

Lidový blahobyt

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

1935 Kampf dem Betriebslärm

1936 Gutes Licht, gute Arbeit

1937 Saubere Menschen im sauberen Betrieb

1938 Gesunde Luft im Arbeitsraum

Lidový blahobyt

Zkrášlení práce (Schönheit der Arbeit)

200 milionů marek ročně

Kampaně:

1934 Entrümpelung der Betriebe (úklid závodů)

1935 Kampf dem Betriebslärm

1936 Gutes Licht, gute Arbeit

1937 Saubere Menschen im sauberen Betrieb

1938 Gesunde Luft im Arbeitsraum

1939 Warmes Essen im Betrieb

Lidový blahobyt

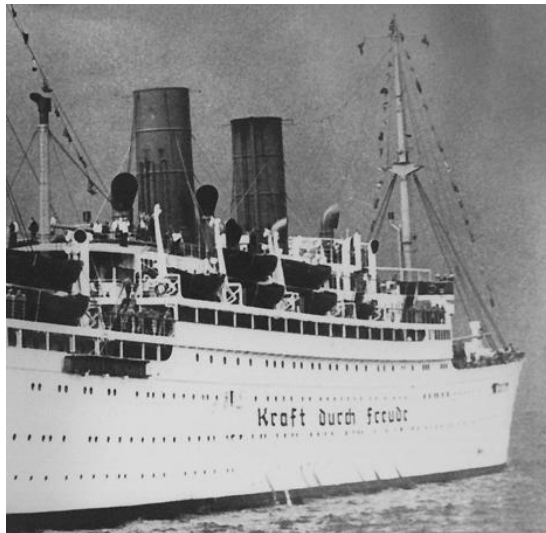
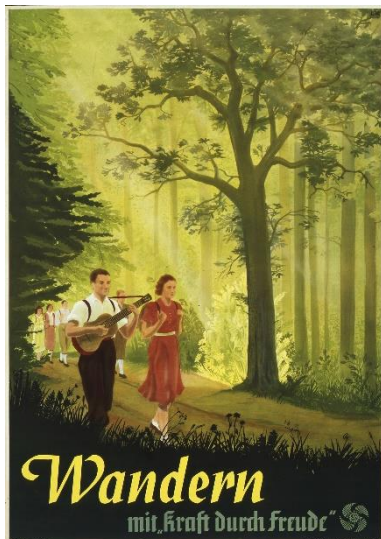
Kraft durch Freude

Dělnické dovolené

(4 miliony rekreantů v r. 1934, 10,5 milionu v r. 1938)

8 dovolenkových parníků, dovolená na lodi (1934-1939 cca 600 000 rekreantů)

Lidový blahobyt

Nationalsozialistische Volkswohlfahrt

(Charitativní a sociální služby)

Lidový blahobyt

Nationalsozialistische Volkswohlfahrt

- Sloučení veškeré charitativní činnosti

Erich Hingefeld

Lidový blahobyt

Nationalsozialistische Volkswohlfahrt

- Sloučení veškeré charitativní činnosti
Domovy důchodců, mateřské školky, péče o nemocné...

Lidový blahobyt

Nationalsozialistische Volkswohlfahrt

- Sloučení veškeré charitativní činnosti

Domovy důchodců, mateřské školky, péče o nemocné...

Rozpočet

1938 640 milionů RM

1941 1,4 miliardy RM

Lidový blahobyt

Nationalsozialistische
Volkswohlfahrt

Zimní pomoc -
Winterhilfswerk

Sozialismus?

1919 — 1933 also
in **14 Jahren**
an **Winterhilfe** insgesamt
nur **188 Millionen Mark**

SO
oder
SO

Der **Nationalsozialismus** hat
1933-34 **358 Mill. Mark**
1934-35 **367 Mill. Mark**
1935-36 **330 Mill. Mark**
bis jetzt insgesamt
in **3 Jahren**

1 Milliarde Reichsmark
an die notleidenden Volksgenossen verteilt.
Damit hat der **Nationalsozialismus**
seine **Solidarität** unter Beweis gestellt.

Du mußt dem Führer mithelfen
damit der Führer sein Werk
vollenden kann und
der auch für dich kämpft,

am 29. März 1936 **Deine Stimme geben!**

Závěr

- ❖ Socialistická teorie
- ❖ Socialistická praxe ve Třetí Říši

Přijďte příště

- ❖ První únorovou středu tu bude přednášet **Lucie Komárková** o kryptoměnách a jejich dopadech na naši společnost a svobodu.

Středa 5. února
v 19 hodin v (de)Centrále